

Redacțiunea, Administrațiunea și
Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.
Scrisorile nefrancate nu se pri-
mesec. Manuscrisurile nu se re-
trimite!

Birourile de anunțuri:
Brașov, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primesc în Viena
Badoły Masse, Harnisch & Vogler
(Oto Masz), Harnisch, Schulz, Alois
Horn, M. Dukes, A. Oppel, J. Dan-
berger, Anton Mezei, Eckstein Bernat;
în Frankfurt: G. L. Dausbe; în Ham-
burg: A. Steiner.

Prețul inserțiilor: o serie
garmonă pe o colonă 6 cr.
și 30 cr. timbru pentru o pu-
blicare. Publicări mai dese
după tariful și învoială.
Reclame pe pagina III-a o
serie 10 cr. v. a. sau 80 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL II

„Gazeta“ este în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 franci, pe trei luni
10 franci.
Se primumără la toate oficiile
postale din țară și din afară
și la dd. colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
la administrațiunea, piața mare
Nr. 22, etajul I.: pe un an
10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei
luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în
casă: Pe un an 12 fl., pe
șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Un esemplar 5 cr. v. a. sau
15 bani.
Atât abonamentele cât și
inserțiile sunt a se plăti
înainte.

Nr. 195.

Brașov, Joi 31 August (12 Septembrie)

1889.

Brașov, 30 August v.

În urma evenimentelor din
vêra trecută, a întelnirii monar-
chilor în Berlin și a., speranțele
Germanilor din Austria, că le va
succede a răsturna cu timpul sis-
temul actual, înlocuindu-l cu un
regim centralist german, lua-
seră ună avânt puternică.

Numai acum de curând a
dată expresiune unul din condu-
cătorii Germanilor austriaci, pro-
fesorul Suess, într-un discurs
electoral, acestor aspirații ale
Germanilor liberali centraliști.
Elu a accentuat cu deosebire, că
pretensiunea Cehilor de a se
recunoșce dreptul public al
Boemiei este o „curiositate ar-
cheologică“; că tradițiile aus-
triace sunt mai puternice, decât
tradițiunea istoriei războiului de
treizeci de ani; că Germanii
austriaci s'au unit într-o mare
partidă, care este adevărata „par-
tidă a statului“; că ei ar vrea
să facă dreptate fiecărei naționa-
lități din Austria, ei respectază
fiecare limbă, și istoria fiecărui
popor, der trebuințele statului
li sunt lor mai pe sus, decât
dorințele părților singurate; că
în fine stau pe baza constituției
și a pactului cu Ungaria.

Enunțarea această din si-
nul partidului german a produs
în tabăra Cehilor mare nemulțā-
mire, pentru că a dat pe față
hotărârea de a nu face nici o
concesiune postulatelor cehice spre
a se pute stabili odată o împā-
care durabilă între Cehii și Ger-
manii Boemiei.

Nu fără drept le impută „Po-
litik“ Germanilor liberali, că odi-
nioră ei au numit și dreptul
public al Ungariei, o „curiositate
archeologică“, cum numește
acum Suess pe acela al Boemiei,
și totuși au recunoscut mai târ-
ziu dreptul public al Ungariei

încheiându pactul cu Ungurii,
care, diceau, va aduce cu sine rui-
na monarhiei. Dreptul public
al Boemiei însă este tocmai ace-
lași ca al Ungariei. Prin aceea
că-și bat joc de acest drept
public boem, Germanii nicide-
cum nu vor promova cauza bu-
nei înțelegeri între ambele națio-
nalități.

„Der“ adaugă „Politik“, este
o insinuațiune cu totul falsă,
decă profesorul Suess vrea să de-
rive postulatele noastre în favoarea
egalei îndreptări naționale din
dreptul public al Boemiei. Aceste
postulate n'au lipsă de dreptul
public boem. *Egala îndreptā-
țire națională se rađimă, abstragēnd*
cu totul dela dreptul nostru
istoric, pe dreptul natural și pe
constituțiā!

Și într'adevăr, de ce ar mai fi
lipsă a se desgroa vechile docu-
mente, când existența de fapt a
popoarelor cu diferite limbi, da-
tin și obiceiuri indică în de ajuns
cărarea, pe care trebuie să procedă
orice guvern în această monarhiā
poliglotă spre a le mulțāmi și îm-
păca?

Der Germanii Austriei vin și
se declară ca partidă a statului,
tocmai ca Ungurii, și pretind, că
„trebuințele statului“ se pot sa-
tisface numai prin supremația ger-
mană și că de aceea aceste tre-
buințe sunt mai presus de pos-
tulatele îndreptārite ale naționali-
tăților.

Germanii din Ungaria și Tran-
silvania au esperiatu îndestul, ce
va se dică când trebuințele statu-
lui se identifică cu trebuințele și
aspirațiunile unei singure rase,
care se pretinde a fi partida sta-
tului și a reprezenta ea singurā
idea de stat.

La aspirațiunile germane de
felul acesta cabinetul Taaffe a
dat un răspuns, care a produs

ună adēncă resentimentu în sinul
Germanilor din țară și din afară.
Elu a numit adecă în postul
de guvernor al Boemiei pe con-
tele Franciscu Thun „singurul
German din Boemia, care a ce-
rut recunoșcerea dreptului pu-
blic al Boemiei și încoronarea
împăratului ca rege al Boemiei.“

Foile germane austriace de-
clară, că numirea contelui Thun
ca guvernor al Boemiei în-
semnă, că guvernul nu se gāndesce
a implini dorințele Germanilor
și dicu, că aceștia trebuie să se
pregătesc la luptă nouă și mai
aspră pentru apărarea lor națio-
nală.

Ba acum se amestecă din nou
și o fōiă bismarkiană în afacerile
interne ale Austriei, dicēndu că
numirea contelui Thun, care este
contrar pronunțat al partidei
germane, va produce și în Germa-
nia îngrijiri și că continuarea po-
litice inaugurate de contele Taaffe
slăbesce Austria și compromite și
interesele aliaților ei.

Limbajul acesta e destul
de lămurit și acum rămāne să
se dovedescă, decă pretinsele in-
terese ale alianței vor fi mai
tari, decât interesele politice di-
nastice austriace, ce-o pōrtă con-
tele Taaffe.

DIN AFARĂ

O manifestațiā rusescă în Serbia.

Jurnalul „Domovina“ din Belgrad
spune, că preoții sērb, întorcēndu-se
de la intruirea, ce-a ținut-o clerul la Niș,
au celebrat la 4 Septembrie n. un
serviciu solemn, în amintirea Rușilor
căduți pe câmpul de bătăliă Rijevița,
apropo de Alexinaț, în timpul primei
lupte pentru independență. Numeroși
locuitori și funcționari din Alexinaț
au asistat la ceremoniă. Aceași fōiă
adaugă, că această manifestațiā spontaneă
pentru Rușii morți apropi de Alexinaț
caracterizează recunoștința Sērbilor că-

tră Ruși, cari au fost totdeuna frați
lor și sinceri lor amici.

Scopul măsurilor militare sērbesci.

Se vestesce din Belgrad „Cores-
pondinței Politice“, că d-lu Nicola Pa-
șici, președintele comitetului central al
partidului radical, a adresat tuturor
președinților comitetelor locale din
țără o circulară, în care califică drept
curate născociri toate șgomotele rēspān-
dite din țara când ministrul de război
ordonase revisuirea listelor de recruți.
Aceste născociri sunt puse în circula-
țiā de către opozițiā cu scopuri electo-
rale. Măsurile ce s'au luat n'au alt
scop, decât să constate efectivul de
față, spre a înlesni Șcupcinei înființarea
miliției. În sfēșit, circulara poftesce
pe președinți să lămurescă poporului,
că guvernul e insuficit de cele mai
pacifice gânduri și că nu există măcar
un semn că de mic, care ar arăta,
că pacea ar putea să fiā periclitatā.

Viitōrele evenimente dela Balcani.

Din Bulgaria sosesc importante sciri
despre evenimentele, ce se pregătesc
acolo. Se dicē, că la 18 Septembrie are
să se proclame independența Bulgariei.
Puterile alianței triple și toți aderenții
acesteia vor recunoșce pe principele Fer-
dinand ca rege și în același timp vor
recunoșce și independența Bulgariei.
Turcia, aflāndu-se în fața unui fapt im-
plinit, va trebui să l'implinesc. Rusia
va face capitalu din acest fapt, va nā-
văli în Armenia și în Asia, și va ocupa
aceste teritorii sub pretextu, că Turcia
nu și plătesce datoria, ce rezultă din
ultimul război și că autoritățile de acolo
s'au făcut vinovate de mari crușimii în
contra populațiunei creștine de acolo.
Toate trupele necesare pentru această ocu-
pațiune stau deja gata de marș. De
altă parte se șmenalēză înaintări de trupe
numeroase din Caucasu către Odessa. În
Varna e chiar temere, că se plānuesc să
se ocupe acest port cu ocaziunea eser-
cițiilor escadrei ruse de război în Ma-
rea Nēgră.

Bulgariei la rēndul lor nu stau cu
mānile în sinu. Din Zimnicea se anunță,

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

O excursiune în comuna Recea din Țera Oltului.

(Urmare și fine.)

După o scurtă vizită la preotul lo-
calu, am trecut în comuna învecinată Te-
leki-Recea, ca să vizitez câteva grădini
mai frumoșe de acolo. Indată ce am
trecut de mōră, m'atrasu atențiunea
ună părăiaș mārīcelu, care era condus
pe o stradă (de altcum conducerea se
face fără nici un fel de spese, avēndu
terenul inclinațiā destul de însemnată)
și care încă se dicē, a fi întrebunțat
la irigare. În curēndu însă urmānd
părăiașului din cestiune, părăsim și noi
strada și intrām într-o grădină de vre-o
3-4 jugere, care era proprietatea unui
particularu d-nu locotenent în pensiune
G. B. Acolo am găsit aceleași canale
conducătoare, canale, rozore și rigole de
distribuțiune a apei — precum și canalele
pentru adunarea și scurgerea apei, toate
facute cu cea mai mare regularitate și
îngrijire; un interes deosebitu m'ā
deșteptă însă prin aceea, că toate erau în

funcțiune și decī aveam mai bună oca-
siune să studiez, decă ele își indepli-
nesc bine rolul lor, ori nu, precum și
se pot vedea efectele lor.

Mai întâi trebuie să constat, că
apa era în canalul conducătoru, nu ca
se se ude numai grădina acēsta, ci ca
se pună în mișcare o rōtă de mōră și
se adape 5-6 grădini, ca cea din cestiune.
Aci însă totă apa era revārsatā în gră-
dina acēsta și toate canalele etc. funcțio-
nau cu cea mai mare precisiune. Resul-
tatul se putea vedē: o otavă fōrte dēsă
și mare ajungēndu până la genunchi. Ea
se compunea din ierburile dulci cele mai
bune și din plantele cele mai de valōre:
circa 3/4 din plante erau din familia pa-
pilionacelor, diverse trifoiuri, și māze-
richi, și 1/4 graminee dulci din cele mai
bune, ca iarba lui Timotei, raygras ita-
lienescu fōrte mult, raygras englesescu
și puțin franceș — cōdāvulpei și dacti-
lisglomerata etc. — așa, că nici sēmēnān-
du-le nu le puteai intruni și alege mai
bine. Cu toate acestea de sēmēnatu nu
pōte fi vorba, și mai mult ca sigur că
ele sunt un dar al apei — precum He-
rodotu numia, cu dreptu cuvēntu, Egiptu

țulu întregu și fertilitatea lui enormă,
un dar al Nilului.

Adevărată grădină, dișeu eu cătră
cei cei ce mă însoțiau, și decă acēsta
apă o ai întrebunța până la vērșarea ei
în Oltu totu la astfelu de irigațiun, ce
n'ai pute face, ce bogății n'ai pute scōte
din pāmēntu apropi fără nici un fel
de spese, deōrece până la Oltu cāderea
apei e apropi la 15-20 metri?! Decă
proprietarul ei ar fi fost de față, n'as
fi esitat de a l'îmbrāțișa de bucuriă
și a l' mulțāmi, că m'ā oferit ocaziunea
de a vedē și a gāsi și la un Român
un lucru bun, ce la străini înzadar ilu
cāutasem.

Insă bucuria mea nu ținū mult.
Mergēndu spre fundul grădinei spre a
urmări mișcarea apei mai departe —
indată vēdui un lucru, la care nu mă
așteptam și care totu atāt de mult
mē intristă. În fundul grădinei acē-
steia lucuroșe se afla o altă grădină a
unor țeran simpli — ba dōră chiar or-
fan — în care nu numai că nu era nici o
otavă, ci pāmēntul era pleșuv și gol,
incātū pārea, că l'ā arsū focul. Din
vegetațiunea bogată și lucuroșă a gră-

dinei precedente, trifoiuri și graminee de
valōre, nu mai era nici o pomenire, ci
totă flora ei se compunea dintr-o sin-
gură buruiā mică, care pe ici colea
acoperea pāmēntul.

Care să fiā cauza la atātă diferință
de vegetațiune și de venite între 2 gră-
dini situate una lângă alta și pe aceeași
formațiune geologică? Nimicū alta de-
cāt, că nesățiosul proprietaru al ce-
lei dintā din 365 de țile ale anului nu
gāsesce câteva țile, în care să lase și
pe șermanul țeran să se folosescă de
rōdele și binafacerile apei, cătră care
insăși natura i-a indicatū calea, ci a
abātut'o în direcțiā opusă, a lasat'o, ca
sē-și pērdă totă cāderea și să se scurgă
într'un pāreu, ca să nu se pōtă folosi
nimeni de ea. După informațiunile pri-
mite la fața locului, toate rugăciunile și
intervenirile din partea țeranilor pe
lângă nemilosul vecin al un rēmas zadar-
nice, ēr unii din ei la un capēt al
grădinei au isbitu să aducă apa pe
altă stradă, ca să o ude. În acestu ca-
pēt de grădină ērași era o vegetațiune
și o otavă destul de abundanță și va-
riatā, der terenul, fiindu jos este ab-

insă numai 49 de inși din afară, venii din Gherla avură ocaziune de a sătura odată bine pe socotela orașului. Cele 101 locuri goale le cuprinseră „Armăno-Maghiarii“ în frunte cu primarul Placintar, care deși dela fire om liniștit și nu-i plăcu tămbălăușile krmnitore, a trebuit de astădată să facă celor 49 șovinști onorurile cuvenite.

Ingrijirile Armeno-Maghiarilor, în așteptarea unui număr mare de oșpeți, au mers așa departe, încât ei au luat de o vreme măsură pentru asigurarea vieții acestor „răspânditori de cultură“ și anume au dărâmat podul de lemn, care de decenii a servit ca trecătoare în piață la promenadă, unde s'a aranjat și banchetul și în locul aceluia în locul capului în câteva zile au așezat un pod de fier. Negreșit, că s'a temut, cumcă va căde podul sub povara păcatelor șovinștilor, când așeză vor trece peste pod întorcându-se bine chefuți dela banchet spre a face ultima ispravă kulturegiletistă jucându ciardași și chiuind la bală.

Dér era p'aci să uită de cea mai mare ispravă s'evârșită de această prețiosă „adunare generală“ (?) kulturegiletistă.

E vorba de sfințirea stégului kulturegiletistă, sub a căruia egidă vor să și îndeplinească misiunea de a sădi certă și ră între poporele conlocuitoare. Sfințirea s'a făcut într'o șatră improvisată în mijlocul pieței prin preotul romano-catolic din Tergulă-Mureșului, cu conlucrarea preotului reformat, luteran și a rabinului jidovesu din Clușiu... S'a făcut dér un *mixtum-compositum* de dăr și binecuvântare interconfesională. Era p'aci să se ia de p'eri preoții, cercându-se între ei, că alu cărui dăr și binecuvântare ar fi mai puternice spre a face biruitor stégul, asupra acelora, care nu vrău să se adape din isvorul înveninat al intoleranței de rassă și de limbă.

Adunarea așa d'isă „generală“ în-afară s'a ținut în biserica reformată, cea mai mică în totu orașul, bag' s'eamă, pentru ca totuși să apară mai bine cercetată.

Dér și așa slabă cercetată, adunarea nu s'a putut ținé sub egida stégului, de pe care încă nu se ștersese sfințenia catolico-luterano-reformato-mosaică, din cauză că reformații, temându-se ca s'anta iconă, ce e zugrăvită pe stégul, să nu aducă cumva vre-o pacoste în biserica lor, *n'au lăsată n'ic' decum să se introducă stégul kulturegiletistă în biserica lor*. Cu tote rugările și conjurările șovinștilor consternată.

Așa s'a petrecută faimoasă „adunare generală“ dela Gherla. Cei 50 de oș-

peți din afară, nu scimă, pentru că au fost nemulțămii, ori că d'ora au văcut și ei, că le-au ajunsă deja prea multă din bine, din petreceri și chefuiri, abia au așteptat meșul nopții și cătră doué ore n'optea au plecatu cu trenul care încătrău. s. l.

Correspondența „Gaz Trans.“

Din Câmpia 7 Septemvre 1889

Domnule Redactor! În 5 Septemvre n. călătorind prin Zaul de Câmpia, și înțelegându, că în acea și va fi sinodul protopopescu alu tractului Pogacelei, mi-am întrerupt călătoria. Curios despre decurgerea susu numitului sinod, și ca unul, ce multu mă interesază atar conveniri, mi-am luat îndrăsnela a participa și eu, continuându-mi apoi calea mângaiată, că lucrurile au decurs și s'au desbătut așa precum numai se recere dela nisce preoți, dela nisce conducători ai turmelor loruș încredințate.

Totá buna ordine în discușiunea lucrurilor, ce au constituit obiectul de pertractare al acelu sinod, este meritul d-lui administrator protopopescu Maximilian C. Codarcea și alu preoțime din acelu tract: alu domnului administrator ținându-se strictu de programa agendelor sinodului, alu preoțime arătându seriozitate și ascultare cătră presiul ei.

Conformu programei la 8 și 1/2 ore a. m. s'a început celebrarea sf. liturgii pontificând M. On. D-n Maximilian C. Codarcea. Imediat după finirea cultului divin toți cei interesați conveniră la casa parochială, unde avea să se țină sinodul, așteptându aci pe d-lu administrator, la sosirea căruia sa cântat „Imparate ceresc“, după care a urmat deșchiderea sinodului din partea d-lui M. C. Codarcea prin o vorbire bine potrivită scopului, recomandându-le paciență și seriozitate în dezbaterea agendelor și încredințându-le cu multă căldură a avea totdeauna înaintea ochilor binele, interesul biserice și alu școle, alu unicolor mijloce, alu singureloru refugiu, unde ne mai putem păstra și-cultiva dulcea noastră limbă în vitrigile timpur, ce trăim. Fiindu cauza principală a conchemării sinodului alegerea unui delegat din partea tractului pentru sinodul din Blașiu, s'a și îndeplinit în persoana d-lui Ionu Pantea parochu alu Riciului. La propunerea d-lui administrator s'a ales și constituit forul matrimonial, care, potu d'ice, multu timp a fostu mancu. Nimicu nu a putut să mișce și să producă o mai mare bucurie în omul iubitor de cultură, ca răspunsul ce l'a datu întreaga preoțime participantă la sinodul domnului administrator, că învțăământul în școle deja s'a început. Și cui se atribue acesta? în locul atâtiau

energiei d-lui administrator și în alu doilea preoților, cari spre bucuria fiăcărui Român se vede, că au interesu față de școlă și față de popor.

Multu mi-a plăcut și vorbirea d-lui preot Albonu din Velcheriu, care descriind cu colorile cele mai vii starea preoților și în speciă a acelor deficienți (invaliți), finesce cu o rugare cătră delegați tractului la sinodul Arhidieceasan, ca jumătate din adjutul imperial să se adauge la fondul preoților deficienți, să nu fiă streini de o atare propunere. Unirea și buna înțelegere caracterisându întregu sinodul, s'a hotărât din partea d-lor preoți participanți, ca de aci înainte barem la unul din cele doué sinode protopopesci anuale să fiă invitați și invțătorii dela școlele comunelor, ce constituiesc acestu tract.

Terminându-se agendele M. On. D-n M. C. Codarcea mulțămesc pentru paciența și seriozitatea, ce au avut o toți cei prezenți în dezbaterea lucrurilor ținătoare de sinod, accentuându de adio concordia în tote ce se țin de biserică, școlă și națiune.

După unu prându datu oșpeților din partea ténérului preot alu Zaului, Vasilie Vlasa, toți s'au depărtat la ai săi mângaiat și îndestulit, căau ajunsu la rezultatul dorit.

Unu călătoru.

Literatură.

Religiunea creștină, cuprindendu învțătorii despre credința și faptele bune creștinesci, pentru școlele elementare de ambe sexe, de *Ionu Popea*, profesor la gimnasiul român gr. or. din Brașov. Edițiunea VI. Editura librăriei Nicolae I. Ciurcu, Brașov 1890. Prețul 12 cruceri.

Cursu metodicu de Istoria naturală pentru școlele poporale de *Iopolu Iasiievici*, profesor de științele naturale la gimnasiul român gr. or. din Brașov. Edițiunea II emendată și amplificată în text și cu ilustrațiuni. Editura librăriei Nicolae I. Ciurcu, Brașov 1890. Prețul 30 cr.

Nouăspredece Omili ale celui dintru sfinți părintelui nostru Ionu Gură de aură la epistola sfântului apostolu Paulu cătră Roman, traduse din textul originalu, ediția Migne, cu ajutorul traducerei latine a aceleeași ediții și cu ajutorul traducerei germane ediția Kempton, de Constantin Morariu, cooperatru la bis. s. Paraschiva din Cernăuți, și Stefanu Saghinu Dr. de teologie — au eșit de sub tiparu la Cernăuți. — Prețul celu vecinic și recunoscutu de tota lumea alu scrierilor sfântului Ionu Gură de aură au îndemnatu pe domni traducători a reproduce „Omiliile“ de față din foia bisericească bucovină „Candela“ în 1000 esemplare separate, spre a le vinde în folosul societății „Școlă română“ din Suceva cu câte 1 fl. seu 2 fr. esemplarul, plus postportul pentru Austria 10 cr. de esemplar, ér pentru România 1 franc. — Dorind, ca să iasă din această întreprindere unu folosu cătu de mare pentru „Școlă română“ — institutul celu mai binefăcătoru pentru Bucovina, — recomandam publicului român și mai ales clerului, ca să cumpere aceste Omili pentru sine și pentru bibliotecile parochiale — înaintându prin această scopul filantropicu alu d-lor traductori ai opului.

Incunoscințare.

Reuniunea invțătorilor din districtul Brașovului. Programa reuniunii invțătorilor rom. ort. din districtul Brașovului, publicată în numărul trecut de Duminecă conține unele date necesare. Anume ședința I se va ținé luni în 11 Sept. v. la 10 ore a. m. (nu la 4 ore p. m.) Prelegerea practică din geometria în ședința a doua de după amédu o va ținé d-lu *Ivanu Daru* (nu Danu). Ședința a III-a se va ținé nu luni, ci Marti în 12 Sept. la 9 ore a. m., ér ședința a IV-a în aceeași și la orele 3 p. m.

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS.“
(Serviciul biurolui de coresp. din Pesta.)

Varșovia, 10 Septemvre. Telegrammele despre primirea cea cordială a împératului austro-ungar și de cătră poporațiunea polonă din

Galiția nu se voru publica fiindu opritu acesta.

Copenhaga, 10 Septemvre. Se vorbește, că Țarul pune pe unu pictor rusu să facă unu tablou asemenea tabloului lui Salzman, ca contra-daru pentru împératul Vilhelm.

Viena, 10 Septemvre. Cercul Leopoldstat a ales pe profesorul Sues deputat dietal cu 2286 voturi. Amândoi candidații contrari au primit 1294 voturi.

Clușiu, 10 Septemvre. Oprirea tégului de vite a fostu abrogată.

Berlin, 11 Septemvre. Cu privire la numirea contelui Franciscu Thun ca guvernator alu Boemiei, d'ice „Vossische Zeitung“: Acestu evenimentu *trebuie să nască în Germania nouă ingrijiri*. Totu ce slăbesce puterea și libera mișcare a Austro-Ungariei, strică totodată și imperiilor aliata.

Belgrad, 11 Septemvre. „Narodni Novini“ stăruiește pentru o alianță a Serbiei cu România, care ar fi celu dintăiu pasu pentru realizarea ideilor de solidaritate ale statelor balcanice.

Petersburg, 11 Septemvre. Conformându-se propunerii ministrului de răboiu împératul Alesandru a dat ordinu, ca imediat să se înmulțescă vagonele de transportu pe liniile sudostice, precum și pe linia Vistulei.

Berlin, 11 Septemvre. Unu autografu împérate-cu îi acordă ministrului de finance Scholz cu cuvinte forte grațioase concediul cerut de patru săptămâni.

DIVERSE.

Explosia din Anvers. Până la 7 Septemvre la amédu s'a constatat, că numărul lucrătorilor uciși prin explozia ce s'a întâmplat în fabrica de cartuze e de 125. Suntu aprópe 209 răniți, cea mai mare parte dintr'insii suntu lucrători. Magaziile de petrolu ard încă, 60,000 de butóie de petrolu suntu în flacără. Incendiul e întinsu aprópe pe unu ectaru de teren.

Cursul piței Brașov

din 9 Septemvre st. n. 1889.

Bancnote românesce	Cump.	Vënd.	9.42
Argintu românesc	9.37	9.40	
Napoleon-d'ori	9.45	9.48	
Lire turcesce	10.70	10.75	
Imperial	9.70	9.75	
Galbeni	5.54	5.59	
Scris. fonc. „Albina“ 6%	102.—	—	
„ „ „ 5%	98.50	99.—	
Ruble rusesci	122.—	125.—	
Mărci germane	58.—	58.20	

Cursul la bursa de Viena

din 8 Septemvre st. n. 1889.

Renta de aur 4%	99.85
Renta de hârtă 5%	94.75
Imprumutul căilor ferate ungare	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (1-ma emisiune)	99.90
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (2-a emisiune)	117.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (3-a emisiune)	112.—
Bonuri rurale ungare	104.70
Bonuri cu clasa de sortare	104.70
Bonuri rurale Banat-Timiș	104.70
Bonuri cu cl. de sortare	104.70
Bonuri rurale transilvane	104.70
Bonuri croato-slavone	105.—
Despăgubirea pentru dija de vinu ungurescu	99.75
Imprumutul cu premiul ungurescu	137.90
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	129.40
Renta de hârtă austriacă	83.60
Renta de argint austriacă	84.55
Renta de aur austriacă	110.90
Losuri din 1860	137.80
Acțiunile băncei austro-ungare	910.—
Acțiunile băncei de creditu ungar.	316.—
Acțiunile băncei de creditu austr.	305.70
Galbeni împératești	5.66
Napoleon-d'ori	9.48
Mărci 100 imp. germane	58.27
Londra 10 Livres sterlinge	119.45

Editor și Redactor responsabil:
Dr. Aurel Mureșianu.

comassari și par sili să comasaze. La aceste obiecțiuni întemeiate și pe deplin justificate le replicai: „Cu tote acestea trebuiesc comasat peste totu locul, căci comasarea este unica scăpare“. Dec' să ne aliăm și asociăm cu toți, ca prin povețe blânde și cu exemple luate după natură să convințam pe popor despre aceea, că cu regimul estensiv și micștu păstorescu la până acum nu mai merge, — ci trebuie să tindem cătră o cultură rațională și intensivă a pământului, și pentru această primul pasu este comasarea.

În dimineața următoare am mai vizitat încă odată acele doué grădini atât de instructive și bătătoare la ochi, apoi am mers la câmpu de am vizitată câmpu livești irrigate dintr'unu crângu, nume Arinii Puchii. Și acolo am găsit aceleași lucrări și planuri frumoșe, ca și în grădinile din comună, încâtu n'avem nimic de obiectat în privința lor. Am intr'unu locu am găsit, că cauză de sorgere nefiind făcute la loc potrivit și sorgerea nefăcându-se deslu de repede, locul a devenit mlășăinos — din ierburile dulci au făcutu

rogoz și pipirig, pe cari însă în curând le-ar pute înlătura. La irigațiunile din pădure mi-a lipsit timpul necesar de-a le visita, dér după spusele preotului și invțătorilor locali acelea ar fi și mai frumoșe.

Dér — mă voru întreba cetitorii, — aceste irigațiunile sunt ele o concepțiune românescă seu sunt imitațiuni? La această întrebare trebuie să răspund, că sunt făcute din timpul graniței și cătu de colo se vede, că sunt o copie a irigațiunilor neîntrecute ale Lombardiei. Vr'unu comandant de batalionu seu de companiă, care a stat multu timp în Lombardia, după ce-a venit cu trupa acasă în patriă, le-a introdus și aci, în scopu de-a îmbunătăți starea materială a poporului. Totu de pe atunci s'a introdus și cultura ingrijită a grădinilor, care în satele mărginașe până aci este de laudat.

Să-i imităm dec' și noi și pe bazele puse de ei să clădim mai departe, însă conformu cerințelor și mijlocelor timpului modernu. Dr. G. M.

„ALBINA“
 institut de credit și de economii
 Filiala Brașov.

acordă la comercianți și industriași
 contra acoperire ipotecară sau contra hârtii de valoare

Credite de Conto-Corrent
 cu interese de 6%
 și contra acceptate cu subscrieri bune cu interese de 6 1/2%

Informațiuni mai detaliate se pot lua zilnic în
 biroul institutului—piața No. 90, dela 8—2 d. a.

88,15

Nro. 420—1889.

153,3—2

CITAȚIUNE.

Maria Dănilă Benția gr. or. din Hurezu în 18 Martie a. c. a urgit procesul divorțial asupra bărbatului său Ioan Zaharia Socaciu gr. cat. de acolo, carele depărtându-se în România, și nesciindu-se ubicațiunea, nu i s'a putut comunica acțiunea spre răspundere. Inse urmărindu-se prin organele noastre politice și prin consulatul din Ploesci aflându-se, fu provocată a se reintorace acasă, ceea ce nici până azi nu a făcut, nici a ple-

nipotențiată pre cineva, ca să-l reprezinte înaintea forului competente; de aceea se citează pre acesta cale, ca în termen de 6 luni să se prezente înaintea forului matr. gr. cat. de I-a instanță alți Făgărașului, spre a se confronta cu muiera sa; altcum procesului se va da curs liber, și la timpul său se va pertracta și decide și fără de densul.

Dela presidiul forului matr. gr. cat. de I instanță alți Făgărașului.

Făgărașu, în 5 Septembrie 1889.

Basilii Rațiu,
 vicar gr. cat.

„Cel mai bun mijloc din lume pentru curățit“

este universalul
SĂPUN DE CURĂȚIT METALURI
 premiat la toate expozițiunile. Pentru metal, aur, argint, ferestri, sticle și oglinzi, păchetat în cutii cu câte 100 bucăți. Bruto 4 3/4 Kilo.

Depozitul principal
 la
SIGMUND JUNGER,
 Budapesta, Révay-Gasse No. 8.

Vendătorilor se acordă rabatu însemnat.

Cu măruntșul se pte căpeta la renumitele băcării, marchitării, prăvălii de metaluri și unelte din toate localitățile.

150,6—1

== AVISŪ. ==

Amă onore a încunoscianța onor. publică, că primesc elevi atât începători, cât și mai înaintați pentru instrucția la pian în condițiuni avantajoase.

Pentru cât mai numerosă clientelă se rogă

Cu stimă

Elena I. Mantsu,
 Ulița Scheilor Nr. 143.

155,3—1

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Iunie 1889.

Budapesta—Predeal				Predeal—Budapesta				B.-Pesta-Arad—Teiuș				Teiuș-Arad—B.-Pesta				Copsa-mică—Sibiu			
Tren de pers.	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren mixt	Tren omnibus	Tren accelerat	Tren de pers.	Tren mixt	Tren omnibus	Tren de pers.	Tren de pers.	Tren mixt	Tren de pers.	Tren mixt	Copsa-mică	Șeica mare	Lómneșu	Oena	Sibiu	
Viena	11.—	3.40		Bucuresc	7.30	7.30		Viena	11.—	3.40	Teiuș	11.24	3.—	1.42					
Budapesta	8.31	9.20	3.10	6.10	Predeal	12.50	12.50	5.03	Budapesta	7.40	9.30	Alba-Iulia	11.59	3.34	2.32				
Szolnok	11.20	11.25	7.22	9.28	Timișu	1.19	1.19	6.22	Szolnok	10.42	12.38	Vințulu de jos	12.30	4.10					
P. Ladány	2.22	1.04	5.52	11.38	Brașov	—	—	2.15	7.23	3.53	5.36	Sibot	1.01	4.43					
Oradea-mare	4.18	2.30	8.46	1.51	Feldióra	4.54	2.15	7.07	Arad	2.17	4.29	Orăștia	1.32	5.13					
Vărad-Velenceze		2.35	9.18	2.11	Apața	5.37	2.47	7.44	Glogovaț	2.37	4.41	Simeria (Piski)	2.03	5.47					
Fugyi-Vásárheli		2.42	9.27	2.19	Ágostonfalva	6.15	3.07	8.00	Györök	3.37	5.05	Deva	2.52	6.27					
Mező-Telegd		3.00	9.44	2.32	Homorod	6.43	3.22	8.29	Paulișu	4.05	5.17	Branicea	3.23	6.54					
Rév		3.31	10.21	2.55	Hasfalău	7.31	3.56	9.07	Radna-Lipova	4.27	5.38	Ilia	3.55	7.2					
Bratca		3.50	11.38	3.38	Hasfalău	9.09	5.07	10.34	Conop		6.05	Gurasada	4.08	7.32					
Bucia		4.05	12.16	4.01	Sighișora	9.33	5.28	10.46	Bérvava		6.23	Zam	4.44	8.03					
Ciucia		4.24	12.54	4.23	Elisabetopole	10.02	5.57	11.09	Soborșin		7.20	Soborșin	5.30	8.38					
Huedin		4.56	1.57	4.49	Mediaș	11.04	6.19	11.35	Zam		7.55	Bérvava	6.27	9.27					
Stana			3.11	5.31	Copsa mică	11.24	6.33	12.19	Gurasad.		8.26	Conop	6.47	9.46					
Aghiriș		5.26	3.40	5.40	Micăsasa	11.39	6.47	11.59	Ilia		8.47	Radna-Lipova	7.28	10.20					
Ghirbău			4.15	6.12	Blași	11.57	7.09	12.15	Branicea		9.11	Györök	7.43	10.34					
Nădășel		5.49	4.36	6.24	Crăciunel	12.30	7.20	12.43	Deva		9.42	Glogovaț	7.59	10.50					
			4.58	6.38	Teiuș	12.45	7.47	12.55	Simeria (Piski)		9.59	Glogovaț	8.28	11.16					
			5.26	6.56	Aiud	1.13	8.05	1.07	Orăștia		11.—	Arad	8.42	11.30					
				7.15	Aiud	2.18	8.23	2.11	Șibot		11.29		9.20	12.05					
				7.48	Vințulu de sus	2.48	8.33	2.33	Vințulu de jos		12.02	Szolnok	9.20	12.05					
				9.13	Uióra	2.56		2.40	Alba-Iulia		12.02	Budapesta	9.20	12.05					
				10.04	Cucerdea	3.14	9.04	2.46	Teiuș		9.54	Viena	1.40	6.05					
				10.12	Ghirși	4.01	10.04	3.27											
				10.19	Apahida	5.28	10.41	4.47											
				10.45	Clușiu	5.56		5.08											
				11.34		6.45													
				12.11	Nădășel	7.06	11.20												
				12.29	Ghirbău	7.22													
				1.10	Aghiriș	7.37	11.54												
				1.30	Stana	8.03													
				2.14	B. Huedin	8.24	12.24												
				2.54	Ciucia	9.04	12.36												
				3.35	Bucia	9.20	12.48												
				4.07	Bratca	9.37	1.03												
				5.54	Rév	9.55	1.29												
				6.39	Mező-Telegd	10.20	1.43												
				7.13	Fugyi-Vásárheli	10.47	1.49												
				7.45	Vărad-Velenceze	10.57	2.04												
				8.32	Oradea-mare	11.04													
				9.45		11.19	3.27	10.50											
				5.32	P. Ladány	1.19	5.10	1.23											
				6.17	Szolnok	3.31	7.06	3.29											
				6.49	Budapesta	6.30	8.40	7.45											
				9.35	Viena	1.40	1.40	6.05											

Notă: Numerii încadrați cu nii gróse însemnăză orele de noapte.